

**Posudek na magisterskou diplomovou práci Jana Kollrosse
„Transektový monitoring motýlů České republiky: Výsledky z prvních sedmi let“**

Jak správně vysledoval jeden z pánů oponentů, pohnutky k zadání obhajované diplomové práce byly ryze utilitární. Přibližně od doby, kdy se Česká republika zapojila do různých evropských hmyzo-ochranářských projektů, jsme byli naváděni a přesvědčováni, abychom začali s transektovým monitoringem motýlů volné krajiny. Poměrně dlouho jsme tomu s kolegy odolávali, a to z dobrých důvodů – příliš mnoho jiných úkolů, příliš málo „motýlářů“ ochotných se zapojit do skutečně dlouhodobého úsilí a chybějící finanční zajištění. Situace se změnila před osmi lety, kdy se Entomologický ústav stal jedním ze subdodavatelů velkého „monitorovacího“ evropského programu, a byť cílem bylo něco trochu jiného, na monitoring motýlů se na několik let získaly nějaké prostředky. Projekt však pořád nebyl prioritou – věděli jsme, že potřebujeme pokrýt několik prvních let, důstojně je vyhodnotit, a teprve pak se pompézně obrátit na entomologickou veřejnost. Student Kollross se nabídl, že mi pomůže s druhou částí plánu – tím „důstojným vyhodnocením“.

Na začátku jeho práce byla řádková databáze se statisíci údaji z desítek transektů, od desítek nijak pečlivě koordinovaných monitorovatelů. Na konci je prvý přehled časových trendů abundance běžných i méně běžných denních motýlů ČR v „obyčejné“ české krajině, včetně žebříčků nejpočetnějších a nejčastěji potkávaných druhů. Honza Kollross během práce na magisterské práci musel zvládnout opravdu velké databázové tabulky, ovládnutí „monitorovacího“ programu TRIM, pokročilejší regresní i ordinační metody i základní vhled do metod skoro „makroekologických“. K tomu se musel hodně dozvědět o motýlech.

Je třeba zmínit, že ty výsledky nejsou nijak závratné – může za to „děravost“ monitorovacích dat, kterou diplomant nemohl nijak ovlivnit. Protože jsem podobné problémy předpokládal, donutil jsem ho vypracovat rozsáhlý (byť ne vyčerpávající) literární přehled, který shrnuje metody monitoringu motýlů, a okrajově i jiného hmyzu, používané v současné vědě. I následné zpracování výsledků je „děravé“, ale to je zejména proto, že jsme se spolu vrhli několik směry (vztah časových trendů a druhových vlastností, srovnání trendů v chráněných a nechráněných územích) a zcela opomenuli jiné, neméně slibné – zejména vztah trendů k „vlastnostem transektů“, tedy jejich environmentálním statistikám. Každý z takových směrů (napadá mě jich přinejmenším pět) by vydal za samostatnou publikaci – pokud by byly monitorovací data buď „delší“ – tedy z více let – nebo alespoň méně „děravá“ (více transektů). To však je úkolem budoucnosti, pevně věřím, že blízké.

Obecně se diplomant ukázal jako inteligentní, pracovitý a obětavým mladý vědec, a také dobrý společník. Jeho práce dle mého soudu naprosto vyhověla požadavkům kladeným na diplomovou práci, doporučuji ji k obhajobě a věřím v co nejlepší hodnocení.

V Českých Budějovicích, 17. ledna 2018

Doc. Mgr. Martin Kohvička, Ph.D.